

København, den 20.05.2021

Sagsnr. 2020-2235
1. advokatreds

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har advokat [A] på vegne af [klager] klaget over advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2], begge København V.

Klagens tema:

Advokat [A] har på vegne af [klager] klaget over, at advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] har tilsidesat god advokatskik i forbindelse med en konkurssag, der dannede baggrund for et dokumentarprogram, sendt på [tv-kanal].

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 5. juli 2020.

Sagsfremstilling:

På vegne af [styrelse] indgav Kammeradvokaten den 24. september 2018 konkursbegæring mod [selskab a] på baggrund af en gæld på over [beløb] kr.

Sø- og Handelsretten afsagde den 1. november 2018 konkursdekret over [selskab a], og advokat Boris K. Frederiksen blev udpeget som kurator.

Det er oplyst, at Sø- og Handelsretten den 17. juni 2019 imødekom en anmodning om aktindsigt i konkursboet [selskab a] [...] fra journalist [X], [selskab b].

[.....]
[.....].

Der blev den 30. september 2019 indgået en aftale mellem [selskab b] og Sø - og Handelsretten om TV-optagelser til en dokumentarserie på [tv-kanal]. Af aftalen fremgår bl.a.:

”[Selskab b] har oplyst, at de i entreprise for [tv-kanal] producerer dokumentarserien

”[tv-program]”, der består af fire dokumentarprogrammer på 43 minutter, som skal sendes på [tv-kanal] i 2020. [Selskab b] har endvidere oplyst, at dokumentarserien følger Kammeradvokatens arbejde i en række konkursager, og at der primært vil være fokus på sager, hvor der er stor gæld til det offentlige, og hvor der er mistanke om svindel. Der vil ifølge [selskab b] også være fokus på mere almindelige konkursager, hvor hensigten er at vise de forskellige opgaver, man som kurator skal varetage.”

Advokat [A] blev den 3. oktober 2019 beskikket som advokat for [klager] i konkurskarantænesagen, og han afgav svarskrift den 13. november 2019, idet han nedlagde påstand om frifindelse.

[Tv-kanal]-programmet ”[tv-program]”, der omhandlede [selskab a] [...], blev vist den [dato].

Ved e-mail af 31. marts 2020 til advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] bad advokat [A] om en redegørelse for, hvilke dele af sagen, der var overdraget til [tv-kanal], og hvorfor han ikke var blevet orienteret om TV-udsendelsen. [Indklagede 2] besvarede e-mailen den 2. april 2020, idet han bl.a. anførte, at der efter hans og advokat Boris K. Frederiksens opfattelse ikke bestod en advokatetisk pligt til at orientere advokat [A] om udsendelsen, men at [klager] efter det oplyste havde været orienteret om udsendelsen og havde haft mulighed for at redegøre for sine synspunkter i forbindelse med udsendelsen, hvilket han da også havde gjort. Han anførte endvidere, at [tv-kanal]’s journalister havde fået aktindsigt via skifteretten i kreditorinformationer og retsbøger m.v., og at de herudover fra Kammeradvokaten havde fået adgang til anonymiserede bankkontoudtog, aktivoverdragelsesaftale samt en række fakturaer og købsbilag.

I duplik af 14. maj 2020 i konkurskarantænesagen nedlagde advokat [A] selvstændig påstand om, at advokat Boris K. Frederiksen blev afsat som kurator i konkursboet [selskab a] [...], og at sagen skulle gå om ved et andet værneting end Sø- og Handelsretten, subsidiært at advokat Boris K. Frederiksen skulle pålægges at føre konkurskarantænesagen ved en anden – ikke nærtstående - advokat. Han nedlagde endvidere påstand om, at advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] skulle pålægges at betale sagens omkostninger. Advokat [A] fremsatte herudover begæring om edition i korrespondance mellem [tv-kanal] og Kammeradvokaten/Sø- og Handelsretten. Advokat [A] gjorde til støtte herfor særligt gældende, at [tv-kanal]-programmet ”[tv-program]” var et ensidigt partsindlæg fra kurator, og at der måtte statuere processuel identitet mellem [tv-kanal] og kurator. Han gjorde endvidere gældende, at [klager]s rettigheder i henhold til EMRK art. 6 og princippet om equality of arms var blevet krænket, og at advokat [A] var blevet holdt uden for væsentlige processuelle skridt i sagen og ikke havde haft mulighed for at komme til orde i processen.

Advokat Boris K. Frederiksen har oplyst, at han efter modtagelsen af ovennævnte duplik anmodede advokat [B] om at bistå med at håndtere den del af konkurskarantænesagen mod [klager], som omhandlede dennes selvstændige påstande.

Der blev afholdt telefonisk retsmøde i Sø- og Handelsretten den 8. juni 2020, og af retsbogsudskriften fremgår, at dommeren tilkendegav, at spørgsmålet om afsættelse af kurator skulle afgøres af skifteretten efter konkurslovens § 114, hvilket ikke kunne ske under konkurskarantænesagen, men måtte afgøres i konkursboet. Dommeren bemærkede endvidere, at advokat [A]s begæringer måtte betragtes som begæringer om tredjemandsedition i henhold til retsplejelovens § 299, og der blev meddelt en frist til den 6. juli 2020 til indgivelse af processkrift til tilskæring af påstande og argumentation.

Den 9. juni 2020 forsøgte advokat [A] at kontakte advokat [B] pr. telefon. Advokat [B] besvarede ikke telefonen, men ringede retur senere på dagen, på hvilket tidspunkt advokat [A] imidlertid ikke havde tid til at tale. Dette afstedkom en sms-korrespondance mellem advokat [A] og advokat [B], i hvilken forbindelse førstnævnte bl.a. skrev følgende:

”Kære [B], aka pengejæger/salærjæger.

Undskyld at jeg havde travlt i dag og ikke var klar i telefonen.

Min eneste bekymring i sagen er, jeg ikke ønsker at udsætte jeres unge advokat [indklagede 2], for den tur som nødvendigvis kommer, hvis I fastholder jeres anbringender.

Jeg indbringer aldrig mine kollegaer for nævnet, da det er min vurdering, at alle laver fejl. De fejl som er begået her, er styret af Boris og jeg har det super dårligt med, at dette skal gå ud over [indklagede 2].

Ring til mig i morgen.”

Advokat [A] indgav den 5. juli 2020 på vegne af [klager] nærværende klage over advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] til Advokatnævnet.

Ved brev af 6. juli 2020 til Sø- og Handelsretten fremsatte advokat [A] på vegne af [klager] anmodning om, at advokat Boris K. Frederiksen blev afsat som kurator i [...] [selskab a] [...], idet han gjorde gældende, at advokat Boris K. Frederiksen ikke havde behandlet konkurskarantænesagen mod [klager] i overensstemmelse med gældende processuelle regler, og at han groft havde tilsidesat hensynet til [klager] og dennes advokat. Han fremsatte i den forbindelse en række klagepunkter, identiske med de klagepunkter, der er fremsat i nærværende klagesag.

Advokat [A] afgav samme dag, den 6. juli 2020, processkrift A i konkurskarantænesagen, i hvilken forbindelse han nedlagde nye selvstændige påstande om, at sagen skulle gå om, at advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] skulle pålægges at bære sagens omkostninger, og at kurator skulle pålægges at føre sagen for en anden – ikke nærtstående – advokat. Han fremsatte endvidere bl.a. begæring om edition i korrespondance mellem [tv-kanal]/ [selskab b] og Advokatfirmaet Poul Schmidt. Af processkriftet fremgår endvidere bl.a.:

”Det gøres fortsat gældende, at der er processuel identitet i forholdet mellem advokat Boris Frederiksen/[indklagede 2] og [tv-kanal]/ [selskab b] i forhold til kurators/sagsøgers ageren/behandling af nærværende sag.

Følgende forhold i sagens bilag B ses fortsat særligt problematisk i relation til nærværende sag, desuagtet at det gøres gældende, at hele programmet må anses for kurators procesindlæg;

[...]

Minutter: Emne:

16.08 Hvorfra ved journalist [X], hvad [klager] og [indklagede 2] har drøftet?

24.02 [Indklagede 2] og journalist [X] tager til [land 1] for at opsøge [klager] på hans privatadresse!

27.35 Samtale mellem [indklagede 2] og journalist [X] ude foran [klager]s privatadresse!

30.33 Følgende udtalelse: ”men vi fik måske bekræftet vores antagelse om, at der er et eller andet galt”!

30.49 Følgende udtalelse: Vi har jo faktisk nået langt. Vi har jo [bynavn 1]. Vi har været i [bynavn 2] og vi har været i [bynavn 3], for at se om der var en realitet bag de selskaber, som enten har fået overført penge, eller (...) og indtil videre har alt jo bare været et røgslør.”!

31.01 Følgende udtalelse: ”Enig det har det. Jo flere røgslør der bliver lagt ud, jo klare bliver billedet af, at der er noget helt galt.”!

32.06 Følgende udtalelse: ”Bilagene fremstår ekstrem mangelfulde og fremstår som om der reelt ikke er indkøbt noget.”!

32.17 Følgende udtalelse: ”I vores optik er der tale om nogle fiktive indkøb – simpelthen.”!

33.57 Følgende udtalelse: ”Dette stemmer fuldstændig overens med Frederiks teori om, at det her er proforma.”!

36.05 Følgende udtalelse: ”For en gangs skyld at være på forkant med de her numre, der er foregået i [selskab a].”!

42.29 Følgende udtalelse: ”Vi har kontaktet [klager] flere gange og det har han bestemt ikke ønsket at medvirke til.”!

Ved brev af 28. august 2020 til Sø- og Handelsretten uddybede advokat [A] sin begæring om afsættelse af advokat Boris K. Frederiksen som kurator i [selskab a] [...].

Sø- og Handelsretten afsagde den 30. september 2020 kendelse om, at advokat Boris

K. Frederiksen ikke skulle afsættes som kurator i [selskab a] [...]. Af retsbogen fremgår bl.a.:

”Skifteretten lægger ubestridt til grund, at kurator ikke er inhabil.

Det fremgår af klagepunkterne, at der ikke er klaget over kurators generelle bobehandling efter konkurslovens § 110. Klagepunkterne vedrører alene kurators deltagelse og ageren i tv-udsendelsen ”[tv-program]”, som påstås at krænke [klager]s rettigheder i relation til den verserende konkurskarantænesag.

Skifteretten finder ikke, at der er processuel identitet mellem kurator og produktionsselskabet [selskab b], [tv-kanal] og journalisten i tv-programmet. Skifteretten har herved lagt vægt på det af kurator oplyste om, at udsendelsen er produceret og tilrettelagt uafhængigt af kurator.

Skifteretten finder videre ikke, at [klager]s rettigheder efter EMRK art. 6 er krænket. Skifteretten har herved lagt vægt på, at der ikke er processuel identitet mellem kurator og produktionsselskabet [selskab b], [tv-kanal] og journalisten i tv-programmet, og at tv-programmet ikke kan opfattes som et partsindlæg i konkurskarantænesagen. Skifteretten har endvidere lagt vægt på, at det fremgår af oplysningerne i sagen, at journalisterne har lavet deres egne undersøgelser i forbindelse med tv-programmet, og at [klager] er blevet tilbudt at medvirke i tv-programmet, men har afslået.

Endelig finder skifteretten ikke på det foreliggende grundlag at kunne antage, at der er en klar og væsentlig overtrædelse af retsplejelovens § 126, stk. 1. Det fremgår forudsætningsvist af U.1995.88.Ø, at kurator kan afsættes efter konkurslovens § 114, hvis hans ageren må antages at indebære en klar og væsentlig overtrædelse af retsplejelovens § 126, stk. 1. Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger overtrædelse af reglerne om god advokatskik efter retsplejelovens § 126, stk. 1, afgøres i første instans af Advokatnævnet, jf. retsplejelovens § 147b, stk. 1, hvorfor skifteretten ikke foretager en dybdegående prøvelse af, om de advokatetiske regler er overtrådt.

På dette grundlag og efter en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger i sagen finder skifteretten ikke, at der er grundlag for at afsætte kurator eller udpege en ad hoc kurator til varetagelse af konkurskarantænesagen.”

Advokat [A] kærede SØ- og Handelsrettens kendelse til Østre Landsret, idet han principalt nedlagde påstand om, at sagen skulle hjemvises til fornyet behandling i SØ- og Handelsretten, subsidiært, at advokat Boris K. Frederiksen skulle afsættes som kurator i konkursboet, og mere subsidiært, at advokat Boris K. Frederiksen blev pålagt at føre konkurskarantænesagen mod [klager] ved en advokat fra et andet advokatkontor. Advokat [A] genfremsatte sine begæringer om edition, ligesom han bl.a. anmodede om, at sagen blev udsat på Advokatnævnets afgørelse i klagesagen.

Østre Landsret bestemte den 16. november 2020, at der ikke var grundlag for at imødekomme advokat [A]s anmodninger om henholdsvis mundtlig forhandling,

vidneførsel, udsættelse og edition, og retten fastsatte en frist til eventuelle yderligere bemærkninger til sagen, hvorefter der ville blive truffet afgørelse vedrørende de nedlagte påstande.

Den 29. november 2020 indgav advokat [A] ansøgning til Procesbevillingsnævnet om tilladelse til at kære Østre Landsrets afgørelser af 16. november 2020 til Højesteret.

Ved kendelse af 1. december 2020 afsagde Østre Landsret kendelse om, at der ikke var grundlag for at ophæve Sø- og Handelsrettens afgørelse og hjemvise sagen, og at der på baggrund af de foreliggende oplysninger om kurators sagsbehandling og adfærd i øvrigt ikke forelå sådanne særlige grunde, at der var grundlag for at afsætte kurator i medfør af konkurslovens § 114, stk. 1, eller at pålægge kurator at lade konkurskarantænesagen føre af en advokat fra et andet advokatkontor. Østre Landsret stadfæstede således Sø- og Handelsrettens afgørelse.

Advokat [A] ansøgte herefter Procesbevillingsnævnet om tilladelse til at kære landsrettens kendelse.

Den 26. marts 2021 meddelte Procesbevillingsnævnet tilladelse til kære af Østre Landsrets beslutninger af 16. november 2020 og kendelse af 1. december 2020, og advokat [A] indgav herefter kæreskrift til Højesteret i begge sager den 5. april 2021.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Advokat [A] har på vegne af [klager] påstået, at advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] har tilsidesat god advokatskik ved i væsentlig grad at tilsidesætte hensynet til [klager], dennes advokat og den saglige retsproces ved Sø- og Handelsretten, herunder ved

- at indgå samarbejde med [selskab b]/[tv-kanal] vedrørende [klager]s konkurskarantænesag, uden at orientere [klager] eller dennes advokat,
- ikke at orientere om TV-udsendelsen "[tv-program]", hvori [klager] ufrivilligt medvirkede, vel at mærke i en verserende retssag,
- at udlevere personfølsomme oplysninger (persondata) om [klager] – fra en igangværende retssag – uden samtykke fra [klager] eller dennes advokat,
- at advokat Boris K. Frederiksen/[indklagede 2] – i forening og efter fællesforståelse med journalist [X] – dels har rettet direkte henvendelse til [klager] og opsøgt denne på sin hjemmeadresse, uden accept fra [klager], dels har opsøgt [klager], vidner og potentielle vidner og optaget disse med kamera/skjult kamera, og
- at advokat Boris K. Frederiksen/[indklagede 2] – i forening og efter fællesforståelse med journalist [X] – er fremkommet med de i Processkrift A nævnte udtalelser mod [klager] i en verserende retssag, uden at have orienteret [klager] eller dennes advokat.

Advokat [A] har til støtte herfor særligt gjort gældende, at det af TV-programmet fremgår, at der løbende var drøftelser om sagens gang, behandling og strategier mellem kurator og journalisterne, der var "flyttet ind" hos Kammeradvokaten, ligesom

disse sammen foretog undersøgelser – herunder i udlandet, og at journalisterne fik udleveret oplysninger fra [klager]s processkrifter uden samtykke fra [klager] eller advokat [A]. Det er i den forbindelse anført, at det må lægges til grund, at [tv-kanal]/[selskab b] ikke har søgt om aktindsigt i konkurskarantænesagen.

Det er endvidere gjort gældende, at der er processuel identitet mellem advokat Boris K. Frederiksen/[indklagede 2] og [tv-kanal]/[selskab b], og at det således er underordnet, om det er kurator eller [tv-kanal]/[selskab b], der har foretaget en given handling, og at hele TV-programmet må anses for kurators ensidige procesindlæg.

Advokat [A] har endelig gjort gældende, at [klager]s rettigheder i henhold til EMRK art. 6 er blevet krænkede, idet princippet om equality of arms ingenlunde har været til stede i nærværende sag. Dertil kommer, at advokat [A] direkte er blevet holdt uden for væsentlige processuelle skridt i sagen og på ingen måde har haft mulighed for at komme til orde i processen og herunder forhindre kurators usaglige procesførelse, hvorved [klager] er blevet bragt i en processuelt dårlig situation. Fra det tidspunkt, hvor advokat [A] indtrådte i sagen, var advokat Boris K. Frederiksen forpligtet til at orientere ham om alle processuelle forhold af relevans for [klager].

Indklagede:

Advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] har påstået frifindelse og har til støtte herfor særligt gjort gældende, at det bestrides, at der er processuel identitet mellem advokaterne, konkursboet og produktionsselskabet bag dokumentarprogrammet "[tv-program]". TV-programmet er tilrettelagt af produktionsselskabet, der selv har fået ideen til programmet og selv har identificeret en række konkurssager, som selskabet ønskede at beskrive i dokumentaren. Der er endvidere ikke tale om, at advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] har procederet konkurskarantænesagen mod [klager] i TV-programmet, og det bestrides, at TV-programmet skulle udgøre et partsindlæg.

Advokat Boris K. Frederiksen har endvidere anført, at Kammeradvokaten ikke har udleveret oplysninger om [klager] til [selskab b], som er omfattet af regler om tavshedspligt eller lignende. Produktionsselskabet har hos de relevante skifteretter og domstole samt andre relevante myndigheder søgt om og fået aktindsigt i de udsendte statusredegørelser, jf. konkurslovens § 125, i retsbøger, domme, kendelser og andre konkrete dokumenter, der har kunnet identificeres, herunder bankkontoudtog. Synspunkter og oplysninger, givet i forbindelse med eller forud for interviews, har enten begrænset sig til forhold, der har været omtalt i statusredegørelserne, eller har bestået i be- eller afkræftelse af oplysninger, som er fremgået af dokumenter, som journalisterne via deres egen research var kommet i besiddelse af. I øvrigt har der aldrig bestået et klientforhold til [klager], hvorfor denne ikke har krav på fortrolighed og tavshed fra advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2]s side, ligesom det bemærkes, at en kurator er berettiget til at dele oplysninger om selskabet med en hvilken som helst tredjemand, så længe det ikke strider mod kreditorernes interesser.

Advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] deltog ikke i de optagelser og interviews, som journalisten udførte med personer med oplyst familiær tilknytning til

[klager], og de deltog heller ikke i journalistens forsøg på at opsøge [klager] på forskellige adresser i [bynavn 3]. [Indklagede 2] modtog imidlertid et lift fra lufthavnen til byen med den bil, som journalisterne kørte i, hvilket er baggrunden for, at han befandt sig i bilen på tidspunktet, hvor optagelserne blev lavet. Det er i øvrigt ikke korrekt, at de pågældende interviews skulle være sket ved anvendelse af et skjult kamera. Tværtimod ses det tydeligt på optagelserne, at journalisten ved henvendelserne på de nævnte adresser holder en stor mikrofon i hånden, og han ledsages af en kameramand, som laver optagelsen.

Det er videre anført, at en verserende sag om konkurskarantæne ikke medfører, at kurator skal underrette den procesførende advokat om de undersøgelser af konkursboets forhold, der i øvrigt måtte pågå, herunder om løbende kontakt med f.eks. selskabets tidligere direktør i forbindelse med dennes opfyldelse af forpligtelser efter konkursloven. Advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] har ikke rettet henvendelse til [klager] om konkurskarantænesagen uden om advokat [A].

Det er endeligt anført, at klagen rettelig synes at have til formål at påvirke udfaldet af den verserende konkurskarantænesag og herunder formå advokat Boris K. Frederiksen til at hæve sagen eller trække sig fra denne, hvilket understøttes af den fremlagte sms-korrespondance.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 20 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Selvom der ikke måtte være processuel identitet mellem de indklagede og produktionsselskabet, finder Advokatnævnet efter en samlet vurdering, at advokat Boris Frederiksen og [indklagede 2] med deres medvirken i TV-udsendelsen "[tv-program]", der omhandlede en verserende sag ved Sø- og Handelsretten, i væsentlig grad har tilsidesat hensynet til [klager].

Advokatnævnet har lagt vægt på, at de indklagede har medvirket i udsendelsen uden samtykke fra [klager] eller hans advokat i en situation, hvor Sø- og Handelsretten endnu ikke har truffet afgørelse i den konkurskarantænesag, der er anlagt mod [klager].

Advokatnævnet finder endvidere, at de indklagede ved deres medvirken i udsendelsen er gået væsentligt videre, end berettigede hensyn til varetagelse af konkursboets interesser og offentlighedens interesse i, at der gennemføres en konkurskarantænesag, tilsiger.

Endelig finder Advokatnævnet, at hensynet til offentlighedens interesse i at få et indblik i, hvordan en konkurs sag behandles, under de beskrevne omstændigheder herunder navnlig udsendelsens form og indhold ikke kan føre til, at indklagedes medvirken i udsendelsen anses for berettiget.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] groft har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Som følge af det anførte og henset til, at advokat Boris K. Frederiksen ved kendelse af 25. april 2016 blev pålagt en sanktion for tilsidesættelse af god advokatskik, og at han ved kendelse af 5. juli 2016 fandtes at have tilsidesat god advokatskik, men ikke pålagt en tillægssanktion, pålægger Advokatnævnet advokat Boris K. Frederiksen en bøde på 40.000 kr.

Advokatnævnet pålægger [indklagede 2] en bøde på 20.000 kr.

Advokat Boris K. Frederiksen og [indklagede 2] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

Advokat Boris K. Frederiksen pålægges en bøde til statskassen på 40.000 kr.

[Indklagede 2] pålægges en bøde til statskassen på 20.000 kr.

På nævnets vegne

Mikael Sjöberg